

Zastavil-li sa obžalovaný, ktorý bol prenasledovaný poškodeným, ozbrojeným kameňom a vyčkajúc jeho priblíženia sa k nemu, prebodnul ho nožom, nie je ohrozeným, ale prešiel k protiútoky za podmienok priaznivších. Obrana nebola v takom prípade potrebná.

Zm III 93/25 z 26. II. 25.

Keď útočník od útoku ustúpil, napadený ho potom sám kosou napadol, je pôvodný útočník oprávnený sa brániť.

Kr. III 264/23 z 20. XII. 24.

Nevzdiali-li sa napadený, keď útočník prestal útočiť, ale vyčkáva ďalšieho útoku, nejde už o nutnú sebeobranu.

Zm III 665/25 z 27. VII. 25.

Zlomyselné poškodenie dverí a vniknutia do cudzieho bytu je považovať za neoprávnený a priamy útok v smysle § 79. tr. z. Názor, že nie je tu daná nutná obrana preto, že pachateľ mohol sa pred útokom zachrániť zo svojho bytu, nesrovnáva sa s tendenciou § 79. tr. z.

Zm III 251/25. z 7. IV. 25.

K § 79. 3. odst. tr. z.

Poškodený napadol a uderil obžalovaného kameňom. Tento po úderu skalou vytiahol nôž a viac razy ho bodnul do hlavy. Obžalovaný nejednal z ľaku, strachu alebo zmätku.

Zm III 577/25 z 10. VII. 25.

Poškodený, mladý silný muž, týral starého človeka. Syn tohoto, aby ho chránil, na útočníka vystrelil. Tým prekročil síce medze nutnej obrany, než učinil tak z ľaku a zmätku.

Zm III 356/25 z 30. VI. 25.

K § 82. tr. z.

Dôvodný omyl obžalovaného o platnosti jeho prvého manželstva, môže v smysle § 82. tr. z. vylúčiť trestnosť zločinu dvojnásobného manželstva.

Kr III 489/23 z 20. IV. 25.

Nemôže obžalovaného zbaviť zodpovednosti v smere prečinu podľa § 4. II. zák. čl. XL: 1914, bol-li mýlne tej mienky, že exekútor nejedná po právu.

Kr III 596/23 z 21. IV. 1925.

Prof. Dr. Karel Laštovka:

Rozhodnutí Nejv. Spr. soudu R. Č. S.

Šetření o tom, zda jest opravný prostředek opožděný.

Podle nálezu správního soudu ze dne 12. února 1926, čís. 2647/26 jest pro určení, kdy opravný prostředek byl u úřadu podán, ovšem směrodatným úředním označením dne podání na dotyčném spisu, ale nikoli výlučně a bezvýmínečně, nýbrž jen, pokud strana neprokáže, že podání stalo se skutečně jiného dne, než úředním razítkem jest uvedeno.

Jestliže ve sporném případě stěžovatel uplatňoval v rekursu, že odvolání podal včas, nabízejí o tom důkaz svým přísežným soudním výsledkem a zároveň tvrdil, že úřední vyznačení data, kdy podání úřadu došlo, stalo se později, takže se odchyluje od skutečného stavu, a uvedl v tom ohledu konkrétní okolnost, proč má za to, že úřední záznam neodpovídá skutečnosti. Jest podstatnou vadou řízení, jestliže úřad nekonal žádného šetření o údajích strany a ve svém rozhodnutí vůbec nezaujal stanoviska k námitkám rekursu.

Obce (na Slovensku). K rozhodování o obecních záležitostech zaměstnanců velkých a malých obcí byl podle uherských předpisů příslušným jako odvolací instance správní výbor, tedy po účinnosti žup. zřízení župní úřad (a nikoli slůžnovský resp. nyní okresní úřad).

Nález Nejv. spr. soudu ze dne 4. III. 1926, čís. 4424 tu praví:

Pokud jde o kompetenci okresních úřadů, stanoví se v § 6. zákona ze dne 29. února 1920, č. 126 Sb. z. a n., že na Slovensku vykonávají okresní úřady tu působnost, která podle platných předpisů příslušela slůžnovským úřadům (vrchním slůžným, slůžným).

Podle § 11., odst. 4. vysvětlivek k nařízení č. 125.000/1902 o župním služebním řádu jest obor působnosti hlavního slůžného vymezen jednak v § 71. zák. čl. XXI. z r. 1886 o župním zřízení, jednak v různých zákonech a nařízeních. Stran příslušnosti hlav. slůžného v obecních věcech odkazuje se pak na předpisy z. čl. XXII. z r. 1886. Než z předpisů tohoto zákona nelze pro příslušnost hlav. slůžného k rozhodování o služebních požitcích veřejných zaměstnanců ve velkých a malých obcích nic dovoditi, naopak z ustanovení §§ 21. a 25. cit. zák. čl., zvláště však v odst. 2. § 25. tohoto zákonného článku, je vidno, že z usnesení obce učiněných v soukromých záležitostech jednotlivců může se podati odvolání na správní výbor a odtud za jistých předpokladů k ministru vnitra a nebyly tudíž slůžnovské úřady na Slovensku odvolací instancí ve věcech služebních požitků zaměstnanců velkých a malých obcí.

Nebyly-li však podle uherských předpisů platných do doby, kdy župní zákon č. 126 z r. 1920 nabyl na Slovensku účinnosti, k rozhodování o obecních záležitostech zaměstnanců velkých a malých obcí slůžnovské úřady odvolací instancí, nýbrž správní výbor, pak ovšem nebyl okresní úřad ani podle § 6. cit. zák. č. 126 z r. 1920 odvolací instancí ve sporu o slovenské drahotní přídatky městským zaměstnancům, a nebyl pak příslušný rozhodovati o odvolání stěžovatelů jako instance odvolací, nýbrž příslušelo toto právo podle ustanovení § 6. lit. b) jedině župnímu úřadu v Bratislavě, ježto župní úřad podle cit. předpisu má tu působnost, která podle platných předpisů příslušela komitátům a jejich orgánům a správním výborům a do kompetence správních výborů příslušelo instanční rozhodování osobních záležitostí zaměstnanců malých a velkých obcí před působností zákona čís. 126/1920, jak bylo již svrchu dovozeno.

Výroky okresního úřadu v této věci vydané byly tedy zmatečné, nezakládaly žádných právních účinků a dlužno na ně pozírati s hlediska právního, jako by vůbec neexistovaly. Jestliže však župní úřad (v odvolání proti okresnímu úřadu) svým výrokem vyřešil meritorně otázku mezi městem a stěžovatelem spornou a to jako příslušná instance vyšší, máje po ruce opravný prostředek dnešních stěžovatelů, dostalo se sporu meritorního vyřešení orgánem k tomu povolaným a jsou bezvýznamné vady řízení, které se před vydáním naříkaného rozhodnutí sběhly.

Místa služební legionářům vyhrazená (zákon čís. 462/19).

1. Podle nálezu ze dne 5. III. 1926, čís. 21.960/25 a ze dne 19. V. 1923, čís. 2898 (Boh. 2373 adm.) náležejí místa obecních strážníků bezpečnosti do oboru míst dle § 4. lit. a) zákona č. 462/1919 legionářům vyhrazených.

2. Z ustanovení § 6. zák. legionářského v souvislosti s § 9. je patrné, že 1. seznamy v § 6. zmíněné obsahovati mohou toliko konkrétní místa, jež, jsouce dle § 4. a 5. vyhrazena legionářům, mají býti obsazena,

2. že ustanovení § 6. nemá jiného účelu, než sestavením, vedením v evidenci a vyhlášením seznamů uprázdněných míst usnadnit legionářům, aby se o místa ta ucházeli.

Jiného z § 6. vyčísti nelze. Poněvadž pak zákon ani v ostatním svém obsahu nikde nenaznačuje, že by splnění povinností úřadům, ústavům a závodům v §§ 4., 5., 9. a 10. uložených, bylo závislo na skutečném sestavení a vyhlášení uvedených seznamů, nelze dáti za pravdu stížnosti,

že nebylo lze ustanovení zákona č. 462/1919 použítí, pokud úřad seznamy nevyhlásil.

3. Z ustanovení § 14. zákona legionářského plyne, že zákon neukládá ministerstvu ani, aby přihlíželo k tomu, zda ten, komu bylo místo protizákonně propůjčeno, nabytl definitivy, ani aby ministerstvo do roka po tom, kdy zvědělo o protizákonném obsazení, uskutečnilo opatření v prvé větě mu uložené, nýbrž že zákon váže opatření to na jediný předpoklad, že úřad zvěděl o protizákonném obsazení místa do roka ode dne, kdy bylo místo obsazeno.

Nejv. správní soud. Právní význam jeho nálezu v jedné věci na jiné případy.

Z nálezu ze dne 15. III. 1926, čís. 13.497/25.

Podle § 7. zákona o správním soudě jest správní úřad vázán na názor Nejvyššího správního soudu jen v tom případě, jehož se týká dotyčný nález, tedy jen v téže záležitosti. Plyne tak zejména i z § 2. cit. zák., podle něhož Nejvyšší správní soud rozhoduje jen v těch případech, když někdo tvrdí, že mu nezákonným rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu bylo v jeho právech ublíženo, a z § 6. téhož zákona, podle něhož Nejvyšší správní soud jest povinen vycházeti z pravidla ze skutkové podstaty, kterou poslední administrativní instance přijala za pravou.

Podle § 12. obec. zák. obč. nemají rozsudky soudů, vydané ve zvláštních sporech právních, nikdy moci zákona a nemohou býti rozšiřovány na jiné případy a na jiné osoby.

Zavazuje tedy nález Nejvyššího správního soudu (o propočtení služební doby), který se týká osoby zcela jiné, úřad jen pro tento jednotlivý případ a není důvodem obnovy řízení pro stejné případy jiné, nehledě ani k tomu, že stěžovatel o obnovu řízení v technickém slova smyslu, t. j. o obnovu řízení pro nové skutkové okolnosti vůbec nežádal.

Literatúra.

Antonín Hartmann, odborový přednosta ministerstva spravedlnosti: **Předpisy jazykového práva.** (Komentované zákony Československé republiky, sv. XIII., vydává Československý Kompas.) Praha 1926, str. 314. Cena 25 Kč.

Dr. Ladislav Prokop, ministerský rada v ministerstvu vnitra: **Jazykový zákon.** Praha 1926, str. 247. Tiskem Státní tiskárny. Cena 22 Kč.

Základem jazykového práva u státních úřadův a samosprávných svazů jest jazykový zákon ze dne 29. III. 1920, čís. 122, který jest součástí ústavní listiny a vydán byl k provedení mezinárodních závazků, jež naše republika t. zv. malou smlouvou Saint Germainskou z 10. IX. 1919 na se vzala.

Zákon ten vyhradil rozsáhlé obory moci nařizovací. Nařízení prováděcí k jazykovému zákonu (ale nikoli pro všechny obory správy, nýbrž jen pro obor ministerstva vnitra, spravedlnosti, financí, obchodu, veřejných prací a veřejného zdravotnictva) bylo vydáno dne 3. II. 1926, čís. 17 Sb. z. a n. Tímto nařízením bylo užívání jazyků v největší části veřejné správy podrobně upraveno a odtud podává se podnět k tomu, aby všechny jazykové předpisy, které byly dosud o užívání jazyků ve veřejné správě vydány, byly sestaveny, vyloženy a zejména i v poměrně již bohaté praxi úřadův a judikatuře soudův (zejména Nejv. správního soudu) vysvětleny.

Obě dvě svrchu uvedené knihy tento úkol splňují způsobem dokonalým. Podávají jednak smlouvu Saint Germainskou, jednak jazykový zákon, jednak prováděcí nařízení jazyková, jednak i četné jiné jazykové předpisy, jež byly v jednotlivých oborech vydány. Judikatura jest plně vyčerpána.